

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

Ūkininkas Marijus Vitkauskas
Žolynų g. 6
Teiberių kaimas
Vilkaviškio r. savivaldybė
El. p. k1vitkauskas@gmail.com

2016-06-29
Į 2016-06-16

Nr. (28.4)-A4-6460
Gautą prašymą

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL ŠVELNIAKAILIŲ ŽVĖRELIŲ (ŠINŠILŲ) VEISIMO IR AUGINIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė – Ūkininkas Marijus Vitkauskas, Žolynų g. 6, Teiberių kaimas, Vilkaviškio r. savivaldybė, tel. 868657852, el. p. k1vitkauskas@gmail.com.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – Ūkininkas Marijus Vitkauskas, Žolynų g. 6, Teiberių kaimas, Vilkaviškio r. savivaldybė, tel. 868657852, el. p. k1vitkauskas@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – švelniakailių žvėrelių (šinšilų) veisimas ir auginimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Augalų kaimas, Klausučių seniūnija, Vilkaviškio rajonas, Marijampolės apskritis, žemės sklypo kadastrinis numeris 3958/0004:8838, Sūdavos k.v.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Žemės sklypo plotas viso 7,860 ha, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – žemės ūkio, žemės sklypo naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties sklypai. Planuojamai ūkinei veiklai (toliau – PUV) iš bendro ploto atskirtas sodybos sklypas, kurio bendras plotas yra 2,636 ha. Sklype numatomos statyti ūkinės ir pagalbinės patalpos, kuriose bus auginamos šinšilos ir sandėliuojami pašarai. Visi pastatai bus statomi naujai, griovimo darbų nebus, numatoma įrengti nuotekų valymo įrenginius, taip pat įrengti vandens gręžinį iki 70 m gylio bei elektros įvedimą. Gretimybėse žemės ūkio paskirties sklypai, kuriuose vystoma žemės ūkio veikla. Pastatai ūkiniai veiklai numatyti statyti 50 metrų atstumu nuo gretimo žemės ūkio sklypo, kuriame jokia ūkinė veikla nevykdoma. Iki artimiausio gyventojų ir Teiberių gyvenvietės šiaurės vakarų kryptimi 700 metrų. Vietovė, kurioje bus vykdoma ūkinė veikla yra nutolusi 700 metrų vakarų kryptimi nuo rajoninės reikšmės kelio Nr. 5119 Teiberiai - Didvyriai. Nuo PUV sklypo šiaurės kryptimi 1502 metrų atstumu yra visuomeninės paskirties Didvyrių socialinės globos namai. Privažiavimas į ūkinės veiklos vietą nuo kelio Teiberiai – Didvyžiai, vietiniu keliu VK0805. Nuo PUV vietos 200 m. atstumu yra Pracapolės miškelis, artimiausias vandens telkinys, (griovys) upė Kalnorė už 476 m. Artimiausi nekilnojamojo turto objektai nuo PUV vietos nutolę 2 km spinduliu yra Augalų k. senosios kapinės (kodas 22238) už 200 m ir Teiberių senosios kapinės (kodas 22239) nutolusios 1,4 km atstumu.

Ūkyje planuojama auginti maksimaliai iki 1250 vnt. šinšilų bendrai viso su prieaugiu. Motininę bandą sudarys maksimaliai 80 šeimų, kur šeimoje yra šešios suaugusios patelės bei vienas patinėlis, viso septyni gyvūnėliai. Maksimalus prieaugis per metus siektų iki 900 graužikų. Žvėrelių motininę bandą planuojama auginti specialiai įrengtuose narvuose ant pjuvenų, kuriuose bus įrengti ištraukiami stalčiai po narvais mėšlui surinkti. Patelės vedasi vidutiniškai po 2,5 vaiko per metus, atsivesti jaunikliai paliekami su motinomis 2 mėnesius, po to atskiriami į prieauglio bandą.

ištraukiami stalčiai po narvais mėšlui surinkti. Patelės vedasi vidutiniškai po 2,5 vaiko per metus, atsivesti jaunikliai paliekami su motinomis 2 mėnesius, po to atskiriami į prieauglio bandą. Prieauglio bandoje atskirti nuo motinų jaunikliai laikomi dar 6 mėnesius iki 8 mėn. amžiaus ir po to skiriami produkcijai. Šinšilų prieaugis planuojamas laikyti pastato viduje bekraikiuose narvuose. Visos gyvūnėlių patalpos, tiek jų gyvenama patalpa, tiek sandėlis bus rakinamos. Patalpų ventiliacija natūrali, per ventiliacines angas languose. Šinšilų laikymo įrangoje turi būti kraiko, užimtumui ir graužti tinkamų priemonių/medžiagų (pvz: dėžių, medžio šakų ir pan.), įrengtos pakyls, padedančios lavinti jauniklių judėjimo įgūdžius. Šinšiloms turi būti sudaryta galimybė bent kartą per dieną maudytis smėlyje, išskyrus patelių pogimdyvinį periodą. Šinšilos turi turėti galimybę patekti į nuošalią vietą, kurioje jos galėtų pailsėti ir pasislėpti. Veiklą numatomą vykdyti naujai pastatytame statinyje, pastato viduje, kuris bus pritaikytas šinšilų auginimui ir veisimui. Statybos metu nuo aikštelės bus minimaliai nukastas derlingas dirvožemio sluoksnis, kuris bus paskleistas ariamoje teritorijoje ir panaudotas sutvarkyti teritorijai statybą užbaigus. Didelės apimties kasimo darbų nebus. Tiek Šinšilų auginimui patalpa, tiek sandėlis bus statomi naujai, viso pastato bendras plotas bus 442,07 m², šis pastatas bus statomas ant į žemę įrengtų pamatų. Šio pastato viduje bus įrengta atskirta 80,00 m² patalpa skirta žvėrelių auginimui, likusi pastato dalis naudojama kaip sandėlis. Greta šio pastato bus statomos buitinės patalpos 54,00 m² ploto, jose įrengtas elektros ir vandens įvadai bei katilinė kurioje bus sumontuotas kieto kuro katilas (20KW), kuris leis šaltuoju metų laiku apšildinti patalpą, kurioje bus auginamos šinšilos. Žvėrelių tuščių narvų valymas atliekamas mechaniniu būdu, pašalinant užterštas pjuvenas, maisto likučius. Narvų plovimas ir dezinfekavimas nebus atliekami. Žvėrelių girdymui ir buities reikmėms vanduo bus naudojamas iš planuojamo įrengti vandens gręžinio, viso per metus planuojama sunaudoti apie 35 m³ vandens.

Produkcija – parduodami gyvi gyvūnai (šinšilos). Šinšilos bus parduodamos kailiams, maistui bei tiekiamos į zoo parduotuves prekybai. Auginimo vietoje produkcija nebus ruošiamą.

Maistas žvėreliams bus perkamas iš specializuotų kombinuotųjų pašarų tiekėjų, viso planuojamas sunaudoti kiekis iki 3 t/m kombinuotųjų pašarų. Jie bus laikomi savo specialiose pakuotėse pastate sandėlio patalpose. Taip pat papildomai bus šinšilos šeriamos šieną, kurio planuojama sunaudoti iki 2 t/m. Planuojama sunaudoti per metus apie 5000 kW elektros energijos, ir iki 60 m³ pjuvenų, kurios įsigyjamos iš netoliese esančios lentpjūvės. Šienas bus pjaunamas ir ruošiamas iš savo ūkyje užaugintos žolės. Papildomų cheminių medžiagų ar mišinių naudoti neplanuojama.

Pagal mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašą 2011.09.26 įsakymo Nr. D1-735/3D-700, Sutartinių gyvulių (SG) skaičiaus ir mėšlo bei srutų skleidimo ploto nustatymo lentelę šinšila sudaro 0,00083 SG t.y. 1 sutartinis gyvulys yra – 714 šinšilų. Šinšila sunaudoja 40 gr (0.04 kg) kombinuotųjų pašarų per parą. Laikoma, kad tiek pat susidarys ir mėšlo iš vieno gyvūno. Šinšilų mėšlas yra priskiriamas tiršto mėšlo kategorijai (jame yra apie 75 % sausų medžiagų) jis yra birus, suspaudus mėšlas rankoje nesulimpa, panašiai kaip ir pelių ar žiurkių. Mėšlas neturi kvapo, todėl šinšilos yra vieninteliai ūkiniai gyvūnai, kurių fermose nebūna nemalonaus mėšlo kvapo. Preliminariai numatomas mėšlo susidarymo kiekis per metus sieks 18.250 t. Auginant bekraikiuose narvuose susidaręs mėšlas bus kaupiamas traktorinėje priekaboje, kuri stovės pastato – sandėlio patalpoje taip apsaugant lietaus paviršines nuotekas nuo taršos. Šio bekraikio mėšlo planuojama susidarys ne daugiau kaip 8 t/m, kuris vėliau ir bus panaudojamas ūkio paskirtie žemės laukų tręšimui. Tokiam kiekiui mėšlo paskleisti reikalingas iki 2 ha plotas dirbamos žemės, turimas nuosavos žemės plotas yra 7,860 ha, kurio pilnai pakanka mėšlo paskleidimui dirvoje. Mėšlas bus skleidžiamas 2 kartus per metus. O auginant šinšilų šeimas ant kraiko, susidarę panaudotos (sausos ir birios) pjuvenos bus naudojamos pastato, kuriame bus šinšilos apšildymui kieto kuro katile, kurio šiluminis našumas apie 20KW. Šis katilas bus skirtas kūrenti biokuru (malkomis, pjuvenomis). Planuojama per metus sunaudoti iki 10 t. bekraikio mėšlo biokurui. Patalpų šildymui per metus reikalingas biokuro kiekis (malkos, pjuvenos) iki 25 t. Šinšilų fermoje srutos nesusidaro. Šinšilų šlapimo per parą būna nedaug, iki 10 ml, gyvūnas šlapinasi 3-5 kartus per parą, todėl vienu metu būna išskiriama 2 ml -3 ml šlapimo, kuris išdžiūsta arba susigeria į kraiką. Šinšilų mėšlas neturi kvapo, todėl šinšilos yra vieninteliai ūkiniai gyvūnai, kurių fermose nebūna nemalonaus mėšlo-amonio kvapo. Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma uždareme pastate, o iki artimiausio

gyventojų atstumas 700 metrų. Iki artimiausio vandens telkinio (upelio-griovio) Kalnorė atstumas 476m. Kadangi šinšilų auginimo ir jų ekskrementų tvarkymo skleidžiamo kvapo taršos faktorius nenustatytas, kvapai vertinti pagal į aplinkos orą išskiriama amoniako kiekį, įvertinus amoniako kvapo slenkstį. PŪV amoniako emisija iš šinšilų laikymo patalpų apskaičiuota vadovaujantis EMEP/EEA emission inventory guidebook, o taip pat pagal skaičiuotus analogus 2013 update July 2015 metodika. Suskaičiuota kvapo koncentracija prie PŪV sklypo ribų ir artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje $0,00001 \text{ UOe/m}^3$ ir neviršija leidžiamos ribinės 8 UOe/m^3 vertės.

Naudojamas bus geriamasis vanduo gyvūnėlių girdymui bei buityje gyvūnėlių indų plovimui. Vienas gyvūnas sunaudoja iki 15 ml vandens per parą, arba $0,0126$ per valandą. Vanduo bus gaunamas iš nuosavo įrengto vandens gręžinio ir bus sunaudojama iki 35 m^3 per metus. Pavojingų ir radioaktyviųjų atliekų nesusidarys. Žvėrelių gyvūninės kilmės atliekos ar gaišenos bus laikomos specialiai tam įrengtuose šaldytuvuose, po to perduodamos UAB „Rietavo veterinarinei sanitarijai“, gyvūnų atliekų susidarys iki $0,8 \text{ t/m}$ (sutartis su UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ bus sudaryta prieš pradedant veiklą). Buitinės atliekos (plastikas, popierius, pelenai, stiklas) bus laikomos konteineriuose, rūšiuojamos ir atiduodamos atliekų tvarkytojams pagal sutartį. Bendras jų kiekis iki $1,5 \text{ t/m}$, kitokių atliekų nesusidarys. Ūkyje susidarys bekraikio mėšlo iki 8 t/m , jis bus išbarstomas savininkui priklausančioje ariamoje žemėje. Susidaręs kraikinis mėšlas iki 10 t/m (panaudotos sausos ir birios pjuvenos) bus panaudojamos patalpai šildyti sukūrent kieto kuro katilinėje.

Lietaus nuotekas nuo stogų planuojama surinkti ir nuvesti į aplinką nevalytas. Užterštų paviršinių nuotekų susidarymas neplanuojamas, nes šinšilų auginimo veikla ir auginimas vykdomas pastate. Bus tik buitinės nuotekos iki $50 \text{ m}^3/\text{m}$, kurios bus šalinamos į nuosavą biologinį nuotekų valymo įrenginį. Susidariusios išvalytos nuotekos bus išleidžiamos į aplinką per infiltracinę sistemą į gruntą. Nuotekų valymo dumblas bus ištraukiamas ir išsivežamas tuo užsiimančios įmonės.

Šinšilos yra labai švarūs žvėreliai. Esant gerai priežiūrai bei patalpos vėdinimui, jie neskleidžia jokio kvapo. Dėl planuojamos veiklos cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore neviršys higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ reikalavimais nustatytos vienkartinės ir/ar paros DLK. Numatomas įrengti vienas kieto kuro katilas, kurio instaliuota galia 20 kW . Katilinė dirbs tik šaltuoju metų laiku. Degimo produktų nuvedimui bus naudojamas mūrinis dūmtraukis su metaliniu įdėklu. Pagal Išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 nuostatas, iš kurų deginančių įrenginių, kurių nominali šiluminė galia mažesnė kaip $0,12 \text{ MW}$, išmetamų teršalų ribinės vertės neregamentuojamos. Minimali cheminė tarša galima tik degimo produktais iš katilinės, kuri naudos biokurą. Per metus bus išmetama apie $0,370 \text{ t CO}_2$ ir $0,01 \text{ t SO}_2$. Vykdam planuojamą ūkinę veiklą dirvožemis nebus teršiamas. Transporto judėjimo zonose bus įrengtos žvyro dangos.

Šinšilos triukšmo nekeliantys gyvūnėliai. Fermos veikloje triukšmo, vibracijų, šviesos, šilumos ar elektromagnetinių spindulių nesusidaro. PŪV teritorijoje triukšmą, vibraciją, šviesą ar elektromagnetinę spinduliuotę skleidžiančių renginių įrengti nenumatoma. Artimiausi gyvenamieji pastatai nuo objekto nutolę 700 m atstumu. Dėl PŪV skleidžiamo triukšmo bendras foninis triukšmas nepadidės ir neviršys leistino triukšmo lygio.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepriskirta saugomoms teritorijoms, artimiausia saugoma teritorija – Žaliosios miško juodalksnio genetinis draustinis esantis už $\sim 3 \text{ km}$ nuo PŪV, Širvintos hidrografinis draustinis už $\sim 15 \text{ km}$, artimiausia Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos Širvintos upės slėnis yra už $7,0 \text{ km}$ atstumu ir Virbalgirio botaninis-zoologinis draustinis $19,01 \text{ km}$ atstumu.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo

planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo” (toliau – Tvarkos aprašas) nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, Dariaus ir Girėno g. 4, Marijampolė, tel. (8 343) 97802.

6.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją ar artimą jai aplinką, PŪV nepažeis saugomų teritorijų reglamento, nesąlygos vertingų ar retų rūšių buveinių (ekosistemų) išnykimo ar pažeidimo.

7.2. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka.

7.3. Pagal atrankai pateiktą informaciją PŪV metu susidarančių atliekų tvarkymas atitiks Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimus ir kitus atliekų tvarkymą reglamentuojančius aktus.

7.4. PŪV nesusidarys gamybinės nuotekos.

7.5. Suskaičiuota kvapo koncentracija prie PŪV sklypo ribų ir artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje 0,00001 UO_E/m³ ir neviršija leidžiamos ribinės 8 UO_E/m³ vertės.

7.6. Mėšlas reguliariai šalinamas ir laikomas bei naudojamas nuosavos žemės tręšimui pagal aplinkosauginius reikalavimus.

7.7. PŪV triukšmo šaltinių nebus ir skleidžiamo triukšmo bendras foninis triukšmas nepadidės.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – švelniakailių žvėrelių (šinšilų) veisimui ir auginimui Augalų kaime, Klausučių sen., Vilkaviškio r., sklypo kadastrinis numeris 3958/0004:8838 – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka – suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Departamento direktorė

Justina Černienė

Roberta Šlekienė, tel. 8 343 97802, el. p. roberta.slekiene@aaa.am.lt

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2016-06-29 RAŠTO NR. (28.4)-A4- 6760
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijai

S. Nėries g. 1, 70147 Vilkaviškis

El. p. savivaldybe@vilkaviskis.lt

***Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Marijampolės departamentui***

A. Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė

El. p. marijampole@nvsc.lt

Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

Stoties g. 59, 68230 Marijampolė

El. p. marijampole.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniui

Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė

El. p. marijampole@heritage.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui